

У сні відбуваються процеси накопичення енергетичних запасів, відновлюються виснажені за день ресурси. Під час сну змінюється температура, пульс, тиск, характер нервової діяльності, а сам сон має кілька фаз, які чергуються циклічно з періодичністю 90–120 хвилин.

заради чого боротися: заради **дитини**, що ні на мить не припиняє рости й розвиватися, заради неповторного щастя бути **батьками**. Завзятість і віра, що все буде добре, допоможуть вам упоратися з усіма труднощами.

До того ж, якщо в майбутньої мами є деякі ознаки легкого токсикозу, виходить, вагітність проходить **нормально**. Гірше, якщо жінка зовсім не чуває себе вагітною, це може свідчити про завмирання плода.

На **пізніх** строках прислухайтеся до **рухів** плода, адже він дає про себе знати — ворухиться то активніше, то слабкіше. Його стан залежить не тільки від стану здоров'я, але й від **настрою матері**. Він спить із нею одночасно. Контролювати самопочуття можна за **кількістю ворухінь**. Робіть це два рази на тиждень разом із дружиною, починаючи з 24–25-го тижня вагітності, лежачи в ліжку, поклавши руку на живіт протягом 30 хвилин увечері. Число ворухінь записуйте. Якщо воно **різко змінилося**, терміново відправляйте дружину до лікаря.

Печія у вагітних

Печія — відчуття тепла або печіння в епістеміальній області, зумовлене закиданням шлункового вмісту в нижній відділ стравоходу й роздратуванням його слизової оболонки. Печія не є **самостійним** захворюванням, скоріше, симптомом.

Стравохід відокремлюється від шлунка нижнім стравохідним **сфінктером** — круговим м'язом, що відіграє роль **воротаря**. Під час вагітності в крові росте рівень гормону **прогестерону**, що розслаблює гладкомус-

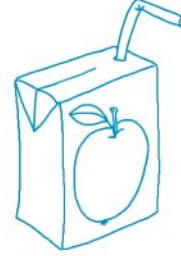
кульні органи, у тому числі нижній стравохідний сфінктер (тобто ліквідується перешкода влученню шлункового вмісту в стравохід).

При печії краще дотримувати дієту. З раціону виключити вироби, що дратують слизову оболонку шлунка й стимулюють вироблення соляної кислоти: випічку, свіжий хліб, жирні сорти м'яса й риби, овочі, що містять грубу рослинну клітковину, зварені яйця, кислі сорти ягід і фруктів, морозиво, чорну каву, газовані напої, гострі мариновані страви й спеції. Харчування має бути дрібне: 5–7 разів на день маленькими порціями, останній прийом їжі — за 3 години до сну. Не дозволяйте дружині носити тісний одяг.

Безпечні для вагітних антацидні (нейтралізує кислоту) і в'язучі засоби, які можна приймати одноразово з появою печії. Варто уникати прийому спазмолітиків (ліків, що знімають спазми гладкої мускулатури внутрішніх органів): вони розслаблюють нижній стравохідний сфінктер, сприяючи посиленню його недостатності. На закінчення хочеться сказати, що перераховані заходи дозволяють упоратися з печією, що жодним чином не шкодить вагітності.

Проблеми сну під час вагітності

Із розвитком вагітності в організмі відбуваються гормональні зміни, зростає рівень прогестерону. Цей гормон виробляється в жовтому тілі яєчника. Він готує матку до імплантації ембріона, стимулює розвиток молочних залоз і придушує імунітет.

Як в'язкі засоби можна використати відвари рослин: звіробоя, вільхи, ромашки, а також крохмаль (у вигляді киселю, наприклад). Медикаментозне лікування можливе тільки за призначенням лікаря!

